

Vem är jag?

Åsa Ekman har mer än 20 års erfarenhet av arbete med FN:s konvention om barnets rättigheter. Och har varit ungdomssamordnare, demokratiutvecklare, barnstrateg och är idag författare och konsult och hjälper organisationer i det strategiska och operativa barnrättsarbetet.

Jag har varit styrelseledamot i Rädda Barnens riksförbund, idag i styrelsen för Bris, Clownen utan gränser och är initiativtagare till och driver podden Barnrättssnack.

KATRINEHOLMS KOMMUN

Barnsyn som nyckel till förbättring

www.asaekman.com

asaekman

JOBBAR VI FÖR BARN ELLER RÅKAR BARN BARA
FINNAS PÅ VÅRA JOBB?

asaekman

”Det samlade intrycket vi har från vår kartläggning och de berättelser från barn som vi har tagit del av är att barn inte behandlas som bärare av rättigheter och att myndigheter i många fall saknar ett barnrättsbaserat synsätt som utgår från barnet som rättighetsbärare och där barnets behov och intressen är i fokus”

SOU 2016:19

esgkman

Rekommendationer från FN:s kommitté för barnets rättigheter

- ser till att alla barn kan uttrycka sin åsikt och höras i alla beslut som påverkar dem
- ser till att alla kommuner inför policyer och strukturer för att säkerställa att barn deltar i det lokala beslutsfattandet.
- skärper åtgärderna för att ge alla barn, inklusive barn i missgynnade situationer, möjlighet att på ett meningsfullt sätt delta i lokalsamhället, skolan och i det kommunala och nationella beslutsfattandet.
- ser till att barn har tillgång till konfidentiella, barnvänliga och oberoende klagomålsmekanismer
- alla berörda yrkespersoner systematiskt får lämplig utbildning i barns rätt att höras och att få sina åsikter beaktade.

(CRC/C/SWE/CO/6-7)

esgkman

”...barn och elever har vant sig vid en underordnad position och inte invänder. Några studier visar att elever ofta får en känsla av att bli lurade, och anar att demokratiska diskussioner bara är teater och att det ändå är lärarna som bestämmer”.

THURESSON & QUENNERSTEDT 2020

VÅR SYN PÅ BARN OCH UNGA SPELAR ROLL

”Alla tider har sin syn på barn.
Vi verkar vilja gå mot en tid där
barn ses som problem som
ska fostras, disciplineras och
straffas”.

ÅSA EKMAN

esplan

HUR KOMMER SYNEN PÅ BARN TILL UTTRYCK?

esplan

Vad säger uttrycken er?

- det är ingen barnlek
- hen blev behandlad som ett barn
- dagens ungdom
- ung och dum, men gammal och vis
- en riktig lekstuga
- vilken sandlådenivå
- hen beter sig som en trotsig treåring
- sluta barnsla dig
- du förstår när du blir äldre
- hen är lillgammal
- nån är en riktig barnrumpa
- du som är så stor ska väl inte använda blöja/napp
- små barn, små bekymmer
- barn ska få vara barn
- vårda barnet inom dig
- barnen är vår framtid
- så enkelt att till och med ett barn förstår
- finns det några snälla barn här?
- som ett barn på julafton
- vuxendagis

esgåkman

Vad tänker ni kring synen på barn och unga?

- Vad tänker ni om uttrycken?
- I vilka sammanhang blir det extra viktigt att vi som vuxna funderar på vår syn på barn och unga, och kring vår makt?
- Hur kommer er barnsyn till uttryck i mötet med barn, i samverkan med andra, i styrdokument, avtal, utredningar, program, kommunikationen osv?
- Hur levandegör vi den i mötet med barnet eller ungdomen?
- Hur synkar den med barnkonventionens barnsyn?

esgåkman

BEMÖTANDE SOM EN INGÅNG TILL RÄTTIGHETER

esgkman

Glada John och Arga Lisa

Min stora dags barn- och ungdomsråd

esgkman

- Gör inte sitt jobb
- Iskall
- Tänker inte på barnens bästa
- Ingen förståelse
- Kommer inte överens
- Accepterar inte läget
- Vill inte väl
- Jämför med andra
- Gapar och skriker på en
- Stirrande
- Tror de kan bäst
- Oförstående
- Har ej medkänsla
- Frågar inget
- Självvisk
- Inte lyssnar
- Bedömer fel
- Elak
- Korkade
- Slåss
- Tror hen själv vet bäst
- Bryr sig inte

- Bossig
- Negativ
- Fördummande
- Sträng
- Arg
- Trångsynt
- Konkurrerar med andra
- Självupptagen
- Favoriserar
- Tjurig
- Respektlös
- Hemska
- Fördomsfull
- Otrevlig
- Argsint
- Känslokall
- Kaxig

älskman

- Ger dig en kämpaglöd
- Ger inte upp
- Respekterar att han inte vet allt hela tiden
- Underbar
- Ett leende på läpparna
- Bra lyssnare
- Positiv
- Bryr sig
- Vill ens eget och andras bästa
- Mogen
- Samarbetsvillig
- Öppen för förslag
- Tänker på oss
- Omsorg
- Vänskapsband
- Tar dig på allvar
- Bra kompis
- Härlig
- Har energi
- Hittar lösningar
- Hjälpsam

- Glad
- Härlig
- Älskar en för den man är
- Stöttande
- Finns där
- Har förståelse
- Frihet
- Lugn
- Snäll
- Tänker på en

älskman

Vad kan vi göra för att se till att barn får möta glada John?

(det är genom bemötandet som rättigheterna kan bli levandegjorda hos barnet)

Vad är ett bra bemötande?

- Förståelse för hur barn känner
- Förstå hur en ska prata med barn
- Prata på ett sätt så barn förstår,
- Ha respekt, även om det är ett barn
- Lyssna på det den säger oavsett om du tycker det den säger låter fel eller att du som vuxen inte håller med, så ska du alltid lyssna
- Se till att det finns tid, för frågor eller annat som är viktigt.
- Intresserad och villig att lyssna
- Säg inte "så kan det inte va" när en berättar om hur det känns eller är.
- Verkligen lyssna på, inte bara hur en pratar utan också hur en visar.
- Det ska inte va på rutin, att bara gå efter ett manus.
- En vill ju inte känna att den en ska ställa frågor till är stressad och ska gå iväg

Hur vet en att vuxna lyssnar?

- Dom visar att dom vill veta och frågar
- Nyfikna
- Tittar på en och inte på annat
- Har mobilen på ljudlös och inte framme
- Öppen och engagerar sig
- Ställer följdfrågor, och följdfrågor på följdfrågorna
- Antecknar dom viktiga grejerna
- Svarar på frågor och återkommer med svaren
- Frågar nån annan, försöker och återkopplar.
- Genom resultat.
- Positiv respons på ens tankar och idéer. Även om åsikterna inte kan gå igenom, så bör det ju uppmuntras.
- Lyssna på det vi har att säga.
- Agerar på det en säger
- Återkopplar och berättar vad som händer
- Fika visar att dom bryr sig i alla fall lite

Nyligen uttryckte några unga

- "Le! Det är inte så ofta vuxna gör det"
- Kom ihåg att vi är olika
- Skippa mm, aah, joo och huvudet på sned
- Ta dig tid och va inte stressad
- Kom ihåg att barn och unga ofta är osäkra när dom pratar med vuxna
- Finns en rädsla att inte bli trodd på
- Va bekräftande
- Tänk på kroppsspråket

KOM IHÅG ATT DU SMITTAR

esgkman

ÅSSÅ NÅGRA MEDSKICK

esgkman

Generella grejer som gör en skoldag lättare

- **Gratis frukost.** En får frukost när en kommer dit, och kan äta det när en vill fram till lunch.
- **Sovmorgon.** En hinner vila ut, ta det lugnt på morgonen, inte stressa, en hinner äta frukost då hemma. Behöver ju inte va till sent, men 9 eller 9.30.
- **Relationer.** Göra roliga grejer nån gång med klassen, behöver inte va ofta. Bygga relationer inom klassen.
- **Mer personal** per elev!
- **Kontinuitet.** Ha inte så mycket byten på rektorer.
- **Vilorum.** Superviktigt och bonus med massagestol, vattensäng, ett avslappningsrum med musik
- **Läxhjälp.** Lägg läxhjälp, supporttid osv på skoltid.

Medskick till en rektor

- Den ska synas mer. Gå in och säg hej i klasserna.
- Vår rektor bjuder på fika en gång i månaden, det är mysigt
- Ha koll på vilka anpassningar som finns
- Prioritera pengar på rätt saker (köp inte en onödig soffa för 250 tkr för ett rum där ingen elev får va)
- Ha dörren öppen (när dom inte har möten). Det visar att en kan komma dit.
- Säga hej om vi går förbi, va glad och trevlig.
- Ha en personlig plan för eleven, möte med lärare, rektor och elev så eleven känner sig viktig. Åtgärdsplaner blir ju inget om inte föräldern pushar.

Medskick till en lärare

- Sälg hej först, inte lägg ner mobilen.
- Fokusera mer på elevernas hälsa och mående
- Visa att du är glad att jag är där. Att du bryr dig om eleven.
- Att en får lärarens eller ens mentors nummer så en kan sms:a
- Pauser under lektionen, det räcker med 5 minuter
- Jag gillar när dom lägga upp lektionsplaneringen dagen innan så en kan gå in och kolla det före
- Mer positiv feedback och konstruktiv kritik, när dom skriver långt och vad som är bra och vad en kan förbättra.
- Ta bort proven som är på 3 timmar.
- Korta ner lektioner, kortare dagar, fråga vad funkar bäst för dig.
- Har lite mer förståelse!
- Om det varit tjafs, så ska inte det drabba en dom andra dagarna. Va professionell! Nästa dag ska läraren glömt bort och gått vidare

esqkman

FRÅGOR, PROTESTER, TANKAR?

esqkman

Att fundera på?

- På vilket sätt kan vi motverka negativa attityder om barn och unga?
- Hur kan vi som profession stärka barns och ungas tilltro till sig själva?
- Hur kan vi som profession pusha andra i deras syn på barn och unga?
- Hur är det som barn eller ung att möta just mig själv i ett samtal, en lektion eller möte? Vad kan sippra ut och vad kan smitta?
- Hur prioriterar vi de barn och unga som står längst ifrån rättigheterna?
- Vilka normer och regler är det som gör det väldigt enkelt för vissa att va med och väldigt svårt för vissa att va med?
- I vilka sammanhang kan min barnsyn påverka? i vilka sammanhang kan andra vuxnas barnsyn påverka?

esgåkman

Och nu?

- Va ingen robot
- Se barnet
- Lyssna och agera
- Va snäll
- Va motkraften!

esgåkman

BARNRÄTTSSNACK

- Avsnitt 151 - Unga som gör världen bättre!
- Avsnitt 145 - Min stora dags barn- och ungdomsråd
- Avsnitt 121 - Spela med lagen
- Avsnitt 118 - Av, för och med unga i en förening
- Avsnitt 104 - Barns röster och ett hantverk
- Avsnitt 101 - Elevråd, rättigheter och engagemang!
- Avsnitt 82 - Hur lever Sverige upp till barnkonventionens krav?
- Avsnitt 71 - Ålder, makt och Jeanette Sundhall
- Avsnitt 70 - Unga påverkar
- Avsnitt 34 - Barns (icke)rätt att klaga
- Avsnitt 15 - Barnets rätt till inflytande

Yay, plenty att läsa!

- Holappa, Tim., Kankaanpää Thell, Emelie & Leviner, Pernilla
Barnkonventionen i svensk rätt: genomslag i lagstiftning och rättstillämpning
- Clary Krekula & Barbro Johansson
Introduktion till ålderskritiska studier
- Lindkvist, Linde
Barnets mänskliga rättigheter
- Mårtens, Ylva (red)
Vi måste börja med barnen
- Åhman, Karin, Leviner, Pernilla & Zillén, Kavot (red)
Barnkonventionen i praktiken: rättsliga utmaningar och möjligheter

esgkman

Några fler grejer att läsa

Några grejer jag skrivit

- 10 steg i det praktiska barnrättsarbetet
- Vad är inflytande Om barnets rätt att bli hörd enligt artikel 12
- När barn bjuds in och vuxna tar över
- Kommunutvecklare - ett jobb, en metod, lärdom och barnrättsarbete i praktiken
- Vad är barnets perspektiv?
- När skolan möter livet - Min stora dags barn och ungdomsråd om att hantera sjukdom och diagnos i skolan
- Förändringar, anpassningar och stöd enligt Min stora dags barn- och ungdomsråd

esgkman

**Frågor, tankar, jobba ihop
eller hänga med mig på
sociala medier?**

@: info@asaekman.com

ig: [instagram.com/asaekmans](https://www.instagram.com/asaekmans)

in: [linkedin.com/in/ekmanasa](https://www.linkedin.com/in/ekmanasa)